

over har ægteskabelige uoverensstemmelser ikke sjældent givet anledning til henvendelse til myndighederne, og der forekommer flere retssager, hvor en ægtefælle er dømt for vold mod den anden.

Disse tal i forbindelse med de af landsrådet fremsatte ønsker taler for, at der er behov for i hvert fald et separationsinstitut, og at man ikke kan blive stående ved separation synes givet, når henses til vanskelighederne ved at klare den sædvanlige tilværelse i Grønland som enligstillet.

Imidlertid må man, selvom man kommer til det resultat, at et separations-skilsmisseinstitut ikke strider mod grønlandsk tankegang, holde sig for øje, at de økonomiske tilstande i landet, der endnu i vidt omfang er på naturaløkonomiens stadium, i høj grad vanskeliggør en tilfredsstillende ordning med hensyn til bodeling og underholdspligt. Dette gælder dog på tilsvarende måde for en ikke helt ringe del af den danske befolkning, hvis ønsker om at slippe ud af et utilfredsstillende ægteskab ofte i høj grad hæmmes af uoverstigelige vanskeligheder ved en god løsning af de økonomiske forhold. Endvidere kan man ikke helt se bort fra den mulighed, at indførelsen af adgang til ægteskabs opløsning måske navnlig i begyndelsen vil føre til et stort antal uovervejede skilsmisser med eventuelt efterfølgende genoptagelse af samliv, en følge som hverken fra et kirkeligt eller verdsligt synspunkt er ønskelig. Overfor denne frygt for uovervejede skilsmisser kan man måske henvise til, at der i en årrække har bestået adgang for personer af grønlandsk nationalitet under dansk ret til at opnå skilsmisse, uden at dette har haft en eneste skilsmisse til følge. Man mener endelig i mæglingsinstitutionen at have en virksom faktor for ægteskabernes bevarelse. Den mæglende myndighed vil i modsætning til, hvad tilfældet er i Danmark, så godt som altid have et intimt kendskab til sagens parter og god mulighed for at kunne skønne over, om ægteskabets fortsættelse kan antages at have værdi for parterne.

En overvejelse af samtlige hensyn, herunder også det tungtvejende hensyn til retsheden, har ført til, at man har foreslået indført dansk rets regler om betingelserne for separation og skilsmisse uændret suppleret med en adgang til skilsmisse som følge af grønlandsk dom i henhold til forslag til kriminallov for Grønland.

Dog har man forsåvidt angår skilsmisse som følge af utroskab — den i praksis hyppigst forekommende skilsmissegrund — for at modvirke uovervejede skilsmisser tilføjet en i forhold til dansk ret ny bestemmelse om en vis udsættelse af skilsmissemiddommens virkninger. Der henvises herom til bemærkningerne til § 59.

Til § 52.

Denne regel såvel som § 54 afviger fra dansk ret derved, at separation og skilsmisse også i disse overenskomsttilfælde gives ved dom.

I Danmark har man ved ægteskabsloven valgt at overlade disse afgørelser helt til bevillingsmyndigheden, der fra gammel tid har haft kompetence i disse sager, navnlig under hensyn til at den administrative afgørelsesmåde må anses for den hurtigste.

For Grønlands vedkommende fører hensynet til sagerne hurtige gennemførelse derimod til at henlægge dem under domstolene, idet bevillingsmyndigheden er placeret eet sted indenfor hele retsområdet, nemlig i Godthåb, således at man i kortere eller længere tid af året kan være afskåret fra kontakt med den pågældende myndighed, medens man derimod lettere vil kunne komme i forbindelse med domstolen.

Ved at opstille som hovedregel, at et ægteskabs opløsning sker ved dom, ønsker man tillige at opnå, at det så vidt muligt bliver den samme myndighed, der samtidig med opløsningsdekretet træffer afgørelse om såvel spørgsmålet om underholdsbidrag som om boets deling, se herom bemærkningerne til § 65.

Parterne kan i medfør af § 65 under de i denne paragraf angivne betingelser vælge bevillingsvejen ligesom ved de øvrige separations- og skilsmissetilfælde.

Den danske bestemmelses henvisning til myndighedsloven er erstattet af en henvisning til en regel i selve lovforslaget, da man har fundet det nødvendigt at optage regler om fordeling af forældremyndighed i ægteskabsloven under hensyn til, at det stiller sig usikkert, hvornår der for Grønland vil blive indført positive bestemmelser svarende til myndighedsloven.

Til § 53.

Paragraffens stk. 2 får efter den i § 52 foreslåede ændring sin selvstændige betydning i de tilfælde, hvor ægtefællerne ikke er enige. På den anden side må dommerne, hvor § 53 påberåbes, have ret og pligt til at skønne over uoverensstemmelsens karakter og over skyldforholdet. Ønsker parterne at undgå dette, må § 52 påberåbes.

Til § 54.

Se bemærkningerne til § 52.

Til § 57.

Man kunne forvente, at man i Grønland under den hidtidige praksis havde følt savnet af en til § 57